

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quinam ratione hæresis Irregularitate afficiantur? parag. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

CAPUT XVIII.

De Irregularitate ex Hæresi.

§. I.

Quinam ratione Hæresis, Irregularitate afficiantur.

I. HÆRESI formali publicæ, ut item Apostasiæ, quæ dictam hæresim involvat sive hæ sint commissæ à Clerico, sive à Laico, adnecti in Jure Irregularitatem, nullus ignorat. Tunc vero est hæresis formalis, quando quis voluntariè negat aliquem Fidei articulum, tunc publica quando crimen est notorium, vel per evidentiam facti, vel per Judicis sententiam, vel per propriam Confessionem in Judio.

2. Per hæresim autem occultam, quamvis externam, admodum probabile est, nullam Irregularitatem incurri (nam per solam internam nullam incurri, certum est ex alibi universaliter supradictis.) Ratio dictæ probabilitatis est, quia Jura semper loquuntur de publica, & ex alia parte, ut ad facietatem, sæpè monuimus Irregularitas non incurritur, nisi in casibus Juris expressis. Ita Doctores non pauci contra Sacrosanctum balthosque. Qui Doctores advertunt, ipsi hæresi adnexam esse suam Irregularitatem, etiam præscindendo ab Infamia, licet Gibalno, d. alijque ab ipso citatis placeat, non esse adnexam, nisi ratione Infamiæ, quod non credo.

3. Nota, hanc Irregularitatem, in quam labitur hæreticus, esse ex se perpetuam, ac durare, etiam post penitentiam, & etiam post dictæ hæresis abjuracionem. Solum ex quodam Textu colligit Hurtadus loco mox citando Clericum conversum ab heresi, licet non possit ascendere ad alios Ordines; posse tamè sine dispensatione susceptis uti. Sed id negat Castrop.

4. Aliqui ex prædictis Doctores dicunt, hanc Irregularitatem incurri à Fautoribus, & Receptoribus Hæreticorum. Sed Gasp. f. d. Gibalin; Hurtadus difficile judicat, hos esse prohibitos ordinari; Jura enim solum videntur eos redere inhabiles ad Beneficia, & Officia publica, quorum nomine non venit Ordo, ut ipse ibidem probat; si quæ Bullæ in contrarium afferantur, eas non esse in usu, idem affirmat ex Avila. Id certè probabile est, quod etiam sequitur idem Gibalno loc. cit. quæst. 4. nu. 11. Inquires Rrimo. An qui, sine interno er-

a Sayr. Avila. Henr cum Laym. l. 1. r. 5. p. 5. c. 4. n. 21. d. l. i. q. cum Theof. V. Hæresis. c. 1. Et Barb. in Trident sess 24. c. 6. de Reform. b Sanctar. de Hæres. q. 192. nu. 67. c Ap. Dianam p. 4. r. 2. re. 46. Et Castrop. l. 1. r. 4. d. 4. n. 4. d Gibalin; de Irreg. c. 5. q. 3. n. 2. d. e Castrop. de Conf. d. 6. p. 19. §. 4. n. 2. f G. Hurt. d. 2. de Irreg. diff. 3.

ergo Episcopus, non possit dispensare illegitimum ad Ordines Sacros, nec poterit ad eiusmodi Canonica:um. Immo puto a (quicquid b alij communiter dicant) etiam ante Trident. & nunc, ubi Tridentinum non esset receptum, non posse. Ratio est, quia eiusmodi Canoniciatus longe præstant Beneficijs simplicibus, acceduntque proximè ad Dignitatem; nam propterea hi Canonici sunt de Consilio, Episcopi, admittuntur ad eiusdè osculum, vocantur ab eodem fratres, eligebantur in Judices, Conservatores per privilegia Mendicantium, iisdem committuntur rescripta Pontificia, &c.

9. Superstunt Jura difficultates. Altera, an cū illegitimo promotus ad Ordinem Sacrum bona fide, possit Episcopus dispensare, ad illum exercendum, & ad ulteriores suscipiendos?

10. Respondeo Quamvis Navarrus, alijque concedant tamen ipsi ego, & Suarez d. acquiescere non possumus, quia bona fides æquè in hoc, atque mala, non tollit impedimentum illegitimi Natalis. Quæ ratione ergo poterit Inferior Papa illi dispensare? Contrariam tamen, hoc est, Navarrus opinionem non improbabilem esse, pronuntiat Diana, cui tuæ ego suffragabor, quando aliquamvis viam significaverit, unde, ad probabilitatem hanc inveniendam, penetrare valeam.

11. Dices. Ecclesia hunc ligatum bona fide Sacris Ordinibus non præsumitur, nolle admittere ad cæteros?

Respondeo, id nihil aliud probat, nisi facilitatem obtinendæ dispensationis à Summo Pontifice, non veto concessionem potestatis dispensandi in Episcopo, nisi forè ex universali doctrina, quando, necessitate urgente, aditus ad Pontificem haberi non possit. Sed in re, de qua agimus, quando tanta necessitas?

12. Altera difficultas. An Episcopus post Tridentinum possit dispensare ad Sacros Ordines, &c. hominem ex occultâ copula illegitimum.

Respondeo. Ita putant nonnulli, quia Tridentinum concedit Episcopis posse dispensare in omnibus Irregularitatibus ex delicto occulto: sed jam dicta Irregularitas est ex delicto occulto Parentum, ergo, &c.

13. Verum hic discursus firmus nullo modo est, siquidem ex contextu Tridentini illud (ex delicto occulto) intelligitur de delicto proprio, non alieno.

Barb. l. 1. nu. 32. Sayr. l. 1. nu. 13. Prat. inquit. C. de p. in Fra. in 6. Suar. de Conf. d. 5. n. 2. Sayr. de Conf. l. 6. c. 1. m. d. Lat. r. de r. Conf. l. 1. n. 2. q. 2. Sayr. de Conf. q. 17. inquit. Bar. de Conf. Ep. l. 2. ad. l. de Ab. in de Do. inquit. Bar. de Conf. Ep. l. 2. ad. l. de Ab. in de Do. inquit. Bar. de Conf. Ep. l. 2. ad. l. de Ab. in de Do. inquit.

fore intellectus, externè, & publicè hæresim profert, incidat in Irregularitatem?

Respondeo, Filluccius, a aliqui tenent, non incidere, quia vere, ut sic, non est hæreticus, Incidere, sustinet Sanctarellus cum communi, quia hic secundum forum externum, secundū quod iudicat Ecclesia, Hæreticus est.

6. Mihi verior sit Filluccij sententia; neq; enim odiosa sunt extendenda, sed potius restringenda, nam propterea suspectum de hæresi hac Irregularitate nequaquam puniri, merito docet b Coninck, quia, neq; hic est verè hæreticus, ut supponimus, quāvis sit de illa suspectus.

7. Ex dictis fit, ut nec Primo, purus schismaticus, qui est ille, qui nullam habet ad mixtam hæresim, nec Secundo, Simoniaci e quamvis in Jure aliquando comparentur, propter Simoniaci enormitatem, hæreticis, & quamvis sint suspensi, & excommunicati, nec Tertio, Sortilegi, Vaginatores, Magi ineuntes pactum cum Dæmone, illumque colentes, invocantes, consulentes, nisi admixtum habeant errorem intellectus, atque adeo, nisi hæresi inficiantur, fit, inquam, ut hi, & similes non sint Irregulares, quia non sunt hæretici, quicquid dicat de ultimis, Maiolus. d

8. Sed quid, si prædicti de hæresi suspecti cogantur à Sacris Inquisitoribus adiurare de vehementi, eruntne tunc Irregulares?

Respondeo. Ita putat, e Azor. Verum Suarez, f alijque merito negant. Ratio est, quia ex una parte Irregularitas est quidem imposita hæreticis, sed non abjurantibus illam, & ex alia, si quam Infamiam ex suspicata hæresi aliquis contraxit, jam illam purgavit per abjuracionem, sicuti purgantur suspiciones aliorum delictorum per purgationem Canonicam.

9. Confirmat Primo Garzias, quia ita resolutum fuit in Rota.

Confirmat Secundo, quia cum Prælati quidam abjurasset de vehementi, & postero die Missam sine alia dispensatione celebrasset, approbata fuit (inquit) eiusmodi actio à Summo Pontifice, & à tota Romana Curia commendata.

10. Ego puto, hæc rectè dicta, esse considerata dumtaxat suspicione hæresis, eiusque abjuracione; cæterum si præter hæc adsit infamia, sive facti, sive Juri in eo delicto, ratione cuius aliquis abjuret, evitari non potest Irregularitas Infamiae juxta dicta cap. 10. § 2. præsertim nu. 18.

Obiter item hic scito, ad esse Decretum Urbani VIII. 1626. reddens inhabiles ad omnes gradus, & officia suæ Religionis Regulares Pœnitentios à Sacra Inquisitione, etiam si tempus Pœnitentiæ expleverint, exceptis tamen Pœnitentijs salutarijs. Vide id apud a Lezzanā eiusmodi pœnitentijs explicantem

Descendentes ab Hæreticis, ad Irregulares?

11. Non solum ille, qui in formalem hæresim, modo dicto, incidit, est Irregularis, verum etiam eius descendentes, ut fert communis opinio. b Descendentium autem nomine intelliguntur hic filij, etiam illegitimi, & filiorum filij usque ad secundam tantum generationem; quando Pater fuit Hæreticus, nam, quando Mater, intelliguntur solum filij. Adest tamen in hac communi sententia, quinplex exceptio, nam Primo, non comprehenduntur descendentes ab hæreticis, contra quos non processit probatio hæresis, Secundo, nec descendentes ab hæreticis emendatis, & jam cum Ecclesia reconciliatis. Tertio, non comprehenduntur filij nati post commissum delictum hæresis à Patre. Quarto, nec, qui nascuntur à Patre Hæretico in ijs regionibus, ubi crimen hæresis Infamiam non affert, ut in Anglia, & multis Germaniæ partibus. Quinto, nec filius, qui Patrem Hæreticū Inquisitoribus denuntiavit.

12. Præterea communis opinio (de qua tamen Toletus e dubitat, quia Textus non sunt clari) docet, etiam descendentes modo dicto à Fautoribus, & Receptoribus Hæreticorum infici eadem Irregularitate. Sed rectè negandū, prædictos descendentes esse Irregulares, quoad suscipiendos, exercendosque Ordines, solum enim sunt Irregulares, quoad Officia, & Beneficia Ecclesiastica (& quidem eum prædictis quinque exceptionibus) sicuti quoad hæc, solum sunt Irregulares ipsi Fautores, & Receptores, ut diximus numero quarto. Ratio est, quia iura loquentia de prædictis descendentes solum eos remouent ab Officijs, & Beneficijs: At Ordo, nec Officium est, nec Beneficium, Ita G. d. Huit. & Gibalinus. e

13. Denique hic per occasionem nota, doceri ab Avila, ex quorundam Doctorum praxi, Constitutiones Pij IV. cum extensione Gregorij XIII. prohibentium descendentes Hæreticorum, Judæorum, & Saracenorum, ne suscipiant Ordines, non esse uti receptas,

a Filluc. tr. 20 n. 230. b Coninck. Sanchez a. li. ap. Dian. l. 1. c. 48. Castrop. l. c. Thefaur. V. Hæresis c. 1. e Suar. de Relig. l. 1. tr. 3. lib. 4. c. 56 n. 18. f Suarez 22. Lessius l. 2. c. 35. nu. 136. fua. a Maiol. de Irreg. l. 1. c. 45. e Azor. a. pud Dian. p. 4. tr. 2. res. 47. f Suar. Sanc. Sanchez. Sa. Vilalobos. Garzias ap. eundē Dian. nam.

a Lezz. p. 4. c. 15. n. 39.

b Apud Doct. min. citand.

c Tol. l. 16. c. 25 n. 3.

d G. Hart. de Irregul. d. 2. diff. 3. n. 9.

e Gibal. de Irreg. c. 1. q. 4. nu. 11. f Avila qui citat sequitur, G. d. Huit. l. c.